

Datum
2018-12-17

Dokument nr
A-18.119

Vår referens
Moa Andersson

Till
Klubbar och arbetsplatsombud inom avtals-
område TEKÖ, Sveriges Textil &
Modedeföretag
Regionkontoren
Facklig Rådgivning
Enheten för Avtal och Politik

Karensdagen ersätts med karensavdrag under de första 14 dagarna i sjuklöneperioden

Bakgrund

När du blir sjuk och inte kan jobba så får du då sjuklön från din arbetsgivare under de första 14 dagarna enligt Sjuklönelagen. Genom kollektivavtalen regleras den närmare beräkningen av sjuklönen de första 14 dagarna och formerna för hur sjukanmälan ska göras m.m.

Från och med den 1 januari 2019 ändras nu både Sjuklönelagen och Socialförsäkringsbalken så att den tidigare karensdagen avskaffas. I stället införs en annan karens som ska vara mer lika för alla. I samband med detta ändras även kollektivavtalen.

Idag görs avdrag för en karensdag vilket innebär att sjuklön inte utgår under den första sjukdagen. Efter karensdagen erhålls sjuklön med 80 procent under sjukdag 2-14. Från 1 januari 2019 gäller i stället ett avdrag som ska motsvara 20 procent av den genomsnittliga veckoarbetstiden, kallat karensavdrag.

För dig som arbetar med jämn arbetstidsförläggning, t.ex. 8 timmar per dag under 5 dagar per vecka vid heltid, innebär det därmed ingen direkt förändring om du är frånvarande pga. sjukdom hela första dagen. För den som har ett längre arbetspass inplanerat den första sjukdagen innebär det däremot att denna får sjuklön efter de första 8 timmarna. Å andra sidan får den som hade ett kortare arbetspass inplanerat första sjukdagen, eller om denna varit sjuk endast del av dag, fortsatt karens för fler timmar (upp till 8 timmar) senare under sjuklöneperioden.

Kollektivavtalet från och med 1 januari 2019

I samband med att karensdagen ersätts med karensavdrag genomförs förändringen i kollektivavtalet enligt följande modell:

Ett enhetligt avdrag görs under sjuklöneperioden, men ett särskilt karensavdrag görs vid varje sjukperiod.

Huvudprincipen är att man inte har lön under sin sjukskrivning utan istället sjuklön och det är från denna karensavdraget ska göras. Därför görs först ett helt löneavdrag och arbetstagaren erhåller istället sjuklön från vilken man sedan gör ett avdrag på 20% av sjuklönen som karensavdrag:

Sjukdom till och med 14:e kalenderdagen i sjuklöneperioden.

Vid frånvaro på grund av sjukdom ska ett löneavdrag göras för varje timme enligt följande:

$$100 \% \times \frac{\text{månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$$

Vid frånvaro på grund av sjukdom ska genomsnittlig sjuklön per vecka beräknas enligt följande

$$80 \% \times \frac{\text{månadslönen} \times 12}{52}$$

Karensavdraget ska vara 20% av den genomsnittliga sjuklönen per vecka.

Om karensavdraget överstiger det löneavdrag som ska göras på grund av sjukfrånvaron ska sjuklönen vara 0 kr. Sjukfrånvaro kan inte leda till att det uppstår en skuld för arbetstagaren i förhållande till arbetsgivaren.

Ovanstående betyder att om man bara är frånvarande 4 timmar så riskerar karensavdraget att bli högre än löneavdraget, vilket inte är rimligt. Av det skälet har man infört regeln om att sjuklönen i ett sådant läge ska vara 0, så att det inte ske kunna uppstå en skuld för arbetstagaren.

Vid en månadslön på 40 000 kr och 8 timmar sjukfrånvaro blir karensavdraget följande:

Månadslön					40000,0
Frånvaro, timavdrag	100% av	$\frac{\text{Månadslön} \times 12}{\text{Veckoarbetstid} \times 52}$	= 230,77	x 8	-1846,4
Sjuklön	80% av	$\frac{\text{Månadslön} \times 12}{\text{Veckoarbetstid} \times 52}$	= 184,62	x 8	1476,9
Karensavdrag	20% av	$\frac{80\% \times \text{Mån.lön} \times 12}{52}$	=1476,9	x 1	-1476,9
Bruttolön					38153,6

De regler gällande återinsjuknande inom fem kalenderdagar som finns i dagens avtal behålls. Regeln om högkostnadsskydd vid 10 karensdagar anpassas och karensdag byts ut mot karensavdrag.

Högkostnadsskydd när 10 karensavdrag gjorts:

Om tjänstemannen under de senaste 12 månaderna, räknat från den aktuella sjuklöneperiodens början, haft tio karensavdrag, görs inga ytterligare karensavdrag.

Ersättning för förskjuten arbetstid/OB-ersättning

I kollektivavtalet regleras idag att man utöver det sedvanliga sjuklöneavdraget som avses ge en sjuklön enligt sjuklönelagen - efter karens - ska ha 80% av de ersättningar för förskjuten arbetstid som man skulle haft om man jobbat. Denna regel anpassas även den efter karensavdragsmodellen:

För tjänstemän som regelbundet arbetar andra arbetstider än dagtid utges för sjukfrånvaro som varar längre än 20 procent av den genomsnittliga ordinarie veckoarbetstiden dessutom 80 procent av OB-ersättningen som sjuklön.

Fler räkneexempel

I syfte att underlätta tillämpningen av de nya reglerna finns följande räkneexempel och förklarande texter. Förhoppningsvis ska dessa göra det lättare att tillämpa reglerna.

Förutsättningar

Månadslön – 28 000kr

Arbetstid – dagtid 40timmar/vecka

Summan av formeln avrundas till två decimaler, ingen avrundning sker inom formeln.

Uträkningar:

Sjuklöneavdrag

Vid frånvaro på grund av sjukdom ska ett löneavdrag göras för varje timme enligt följande:

$$100\% \times \frac{\text{Månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$$

$$\frac{100\% \times 28000 \times 12}{52 \times 40} = \mathbf{161,54 \text{ kr/timme i löneavdrag}}$$

Karensavdrag

Karensavdrag beräknas på följande sätt:

$$\text{Genomsnittlig sjuklön/vecka} - 80\% \times \frac{\text{månadslön} \times 12}{52}$$

$$80\% \times \frac{28000 \times 12}{52} = 5169,23 \text{ kr i genomsnittlig sjuklön/vecka}$$

Karensavdrag är 20% av den genomsnittliga sjuklönen/vecka

$$20\% \times 5169,23 = \mathbf{1033,85 \text{ kr i karensavdrag}}$$

Karensavdraget kan inte vara större än den sjuklön som skulle ha utbetalats. I sådana fall blir sjuklönen således 0 kr.

Sjuklön

Om sjukfrånvaron varar längre än 20% av den genomsnittliga ordinarie veckoarbetstiden betalas sjuklön per timme enligt följande:

$$80\% \times \frac{\text{månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$$

$$80\% \times \frac{28000 \times 12}{52 \times 40} = \mathbf{129,23 \text{ kr/timme i sjuklön}}$$

Skälet till att den nya sjuklöneregeln är skriven på så vis att sjuklön betalas först när sjukfrånvaron varat längre än 20% av den genomsnittliga ordinarie veckoarbetstiden är att karensavdraget alltid kommer att konsumera sjuklönen upp till vad som motsvarar 20% av genomsnittlig ordinarie veckoarbetstid.

Räkneexempel 1

Arbetstagaren går hem efter lunch och är sjuk resterande 4 timmar av dagen, är åter i arbete dag 2. Hur ser hans sjukavdrag ut?

4 timmars avdrag

$$4 \times 100\% \times \frac{28000 \times 12}{52 \times 40} = \mathbf{646,15 \text{ kr i löneavdrag}}$$

Om karensavdraget överstiger det löneavdrag som ska göras på grund av sjukfrånvaron ska sjuklönen vara 0 kr. Sjukfrånvaron kan inte leda till att det uppstår en skuld för arbetstagaren i förhållande till arbetsgivaren.

Karensavdraget är enligt ovan 1033,85 kr och överstiger alltså löneavdraget. Sjuklönen blir därmed 0 kr.

Räkneexempel 2

Arbetstagaren går hem efter lunch och är sjuk resterande 4 timmar av dagen, är fortsatt sjuk i ytterligare 4 dagar. Hur ser hans sjukavdrag och sjuklön ut?

36 timmars avdrag

36 timmars sjuklön - karensavdrag

$$36 \times 100\% \times \frac{28000 \times 12}{52 \times 40} = \mathbf{5815,38 \text{ kr i löneavdrag}}$$

$$36 \times 80\% \times \frac{28000 \times 12}{52 \times 40} - 1033,85 = \mathbf{3618,46 \text{ kr i sjuklön}}$$

Räkneexempel 3

Arbetstagaren sjukanmäler sig vid arbetspassets början 1 november och är sedan sjuk tom 30/11. Hur ser hans sjukavdrag och sjuklön ut?

Sjukfrånvaron 1-14/11

80 timmars avdrag

80 timmars sjuklön - karensavdrag

$$80 \times 100\% \times \frac{28000 \times 12}{52 \times 40} = 12\,923,08 \text{ kr i avdrag}$$

$$80 \times 80\% \times \frac{28000 \times 12}{52 \times 40} - 1033,85 = 9\,304,61 \text{ kr i sjuklön}$$

Sjukfrånvaron 15-30/11

16 dagars frånvaro – för varje sjukdag (även arbetsfria vardagar samt sön- och helgdagar) görs sjukavdrag per dag enligt

$$90\% \times \frac{\text{månadslönen} \times 12}{365} \quad (\text{TT § 6 mom 4:2})$$

$$16 \times 90\% \times \frac{28000 \times 12}{365} = 13\,255,89 \text{ kr i avdrag}$$

November månad

Månadslön	28000kr
Avdrag	- 26 178,97 (12 923,08+13 255,89)
Sjuklön	9 304,61

Totalt 11 125,64 kr i lön